

Verslag verantwoording betrokken aandeelhouderschap 2017

In dit verslag:

1. Stemresultaten over 2017
2. Implementatie Nederlandse Corporate Governance Code
 - Verantwoordelijkheid van institutionele beleggers
 - Stembeleid
 - Implementatie stembeleid
 - Rapportage
 - Verantwoordelijkheid van aandeelhouders
3. Implementatie Best practices voor betrokken aandeelhouderschap van Eumedion

1. Stemresultaten over 2017

Achmea Investment Management maakte voor haar beleggingspool Achmea Aandelen Wereldwijd ook in 2017 actief gebruik van haar aandeelhoudersrechten, door te stemmen op aandeelhoudersvergaderingen.¹ In deze beleggingspool participeren beleggingsfondsen die worden aangeboden aan particuliere beleggers.

De ondernemingen waarin Achmea Investment Management belegt houden ten minste één keer per jaar een aandeelhoudersvergadering waar aandeelhouders zoals particulieren en pensioenfondsen kunnen stemmen over verschillende onderwerpen, bijvoorbeeld: benoeming van bestuurders, vaststellen van de jaarstukken, beloningsbeleid, dividend, uitgifte van aandelen, etc.

2. Implementatie Nederlandse Corporate Governance Code

Verantwoordelijkheid van institutionele beleggers

Stembeleid

De in 2016 herziene Nederlandse Corporate Governance Code (hierna: de Code) bepaalt dat jaarlijks een beleid gepubliceerd wordt ten aanzien van het uitoefenen van het stemrecht op aandelen die aandeelhouders houden in beursvennootschappen.² Achmea Investment Management heeft haar stembeleid op de website www.achmeainvestmentmanagement.nl geplaatst, keuze 'particulier'.

Implementatie van het beleid³

Achmea Investment Management stemde namens haar beleggingspool Achmea Aandelen Wereldwijd in 2017 op 1.454 vergaderingen. Deze aandeelhoudersvergaderingen vonden wereldwijd plaats. In totaal werd door de aandelenpools gezamenlijk op 19.941 agendapunten gestemd. Ook in markten waar aandelen tijdelijk geblokkeerd worden (en dus niet verhandeld kunnen worden) maakt Achmea Investment Management gebruik van haar stemrechten. In deze markten heeft Achmea Investment Management ervoor gekozen om voor 50% van de aandelen te stemmen. Hierdoor kan Achmea Investment Management stemrecht uitoefenen zonder de verhandelbaarheid van de aandelen volledig te beperken.

¹ Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat als gevolg van een akte van fusie verleden op 31 december 2015 Achmea Beleggingsfondsen Beheer B.V., als verdwijnende rechtspersoon, per 1 januari 2016 is gefuseerd met Syntrus Achmea Vermogensbeheer B.V., als verkrijgende rechtspersoon. Tegelijkertijd is de naam van Syntrus Achmea Vermogensbeheer B.V. statutair gewijzigd in Achmea Investment Management B.V.

² Best practice bepaling 4.3.5., herziene Nederlandse Corporate Governance Code, 8 december 2016 (de Code)

³ Principe 4.3. van de Code

Achmea Investment Management maakt bij het uitoefenen van stemrechten mede gebruik van stemanalyses en stemadviezen van Institutional Shareholder Services (ISS). Dit betekent niet dat Achmea Investment Management altijd met het management van de onderneming meestemt. In 2017 werd op circa 18% van alle agendapunten tegen het management gestemd. Het ging hier vooral om de benoeming van bestuurders van ondernemingen (niet onafhankelijk waar dit wel geëist of gewenst is) en beloningsbeleid (excessief, ontbrekende link met prestatiecriteria, of niet transparant genoeg). Door aandeelhouders ingediende resoluties over milieu, sociale en governance kwesties worden na een uitvoerige analyse vaak gesteund. Daardoor wordt relatief vaak tegen het management gestemd op deze aandeelhoudersresoluties.

Omdat Achmea Investment Management wereldwijd belegt is het niet mogelijk om alle aandeelhoudersvergaderingen zelf te bezoeken. Daarom maakt Achmea Investment Management bij het uitoefenen van stemrechten gebruik van het stemplatform en analyses van Institutional Shareholder Services (ISS). Achmea IM past voor elke steminstructie zijn eigen op maat gemaakte stembeleid toe. Het Achmea IM stembeleid wordt doorlopend geactualiseerd op basis van wereldwijde trends op het gebied van corporate governance, ons stemgedrag bij controversiële agendapunten en overige actualiteiten. Voordat de definitieve stem wordt uitgebracht beschouwen we een selectie van de voorstellen op individuele basis. Het uiteindelijke besluit wordt genomen op basis van de specifieke feiten en omstandigheden van het agendapunt en volgt de stemadviezen van de voting agent niet blindelings.⁴

Rapportage

Conform de Nederlandse Corporate Governance Code rapporteert Achmea Investment Management hoe zij heeft gestemd op de aandeelhoudersvergaderingen.⁵ Achmea Investment Management rapporteert per aandeelhoudersvergadering over de volgende punten:

- naam van de onderneming;
- soort vergadering: algemene vergadering van aandeelhouders (AVA) of buitengewone vergadering van aandeelhouders (BAVA);
- datum van de vergadering;
- agendapunten;
- steminstructie van Achmea Investment Management.

De rapportage wordt uiterlijk dertig dagen na de aandeelhoudersvergadering gepubliceerd op de website van Achmea Investment Management door middel van een Vote Disclosure System (VDS).⁶

Daarnaast publiceert Achmea Investment Management ieder kwartaal een corporate governance en stemverslag op haar website. Hierin wordt verslag gedaan over het aantal gestemde aandeelhoudersvergaderingen.

Verantwoordelijkheid van aandeelhouders

De Code bevat een uitgangspunt dat zich richt tot aandeelhouders in het algemeen:⁷

Aandeelhouders kunnen bij hun handelen hun eigen belangen nastreven, zolang zij zich ten opzichte van de vennootschap, haar organen en hun mede-aandeelhouders gedragen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid. Hieronder valt de bereidheid om met de vennootschap en mede-aandeelhouders in dialoog te gaan.

Achmea Investment Management zal bij het uitoefenen van haar aandeelhoudersrechten bovenstaande uitgangspunten en *best practice* bepalingen naleven. Indien Achmea Investment Management van de Nederlandse Corporate Governance Code afwijkt, zal zij dit motiveren en op de website publiceren.

⁴ Best practice bepaling 4.3.1.

⁵ Best practice bepaling 4.3.6.

⁶ Link: <http://vds.issproxy.com/SearchPage.php?CustomerID=1102777&language=nl>

⁷ Preambule, Nederlandse Corporate Governance Code, 2016.

3. Implementatie Best practices voor betrokken aandeelhouderschap van Eumedion

In juni 2011 heeft Eumedion, het Nederlandse corporate governance platform, *best practices* gepubliceerd voor institutionele beleggers. Deze tien *best practices* zijn geformuleerd vanuit de overtuiging dat het op verantwoorde wijze uitoefenen van de aan aandelen verbonden zeggenschapsrechten de *checks and balances* binnen beursgenoteerde vennootschappen versterkt. Dit is cruciaal voor het creëren van lange termijnwaarde voor de vennootschap en al haar belanghebbenden, waaronder aandeelhouders. Achmea Investment Management is lid van Eumedion en onderschrijft de *best practices*. Bijgaand wordt per *best practice* aangegeven hoe Achmea Investment Management hieraan voldoet.

Best practice 1

Eumedion-deelnemers monitoren de Nederlandse vennootschappen waarin zij beleggen.

Achmea Investment Management voldoet hieraan. Binnen de beleggingsprocessen worden alle aandelen intensief gevolgd, dus ook de Nederlandse ondernemingen. Daarnaast worden in het kader van het verantwoord beleggen duurzaamheidsfactoren, zoals ecologische, sociale en corporate governance factoren meegenomen in het beleggingsproces.

Best practice 2

Eumedion-deelnemers hebben een duidelijk beleid met betrekking tot de uitoefening van hun aandeelhoudersrechten; daaronder kunnen het aangaan van een dialoog met de Nederlandse beursvennootschappen en andere engagementactiviteiten vallen. Zij brengen ten minste één keer per jaar verslag uit van de uitvoering van hun beleid.

Achmea Investment Management voldoet hieraan. Het verantwoord beleggen beleid van Achmea Investment Management (waarin de uitoefening van aandeelhoudersrechten is opgenomen) is terug te vinden op de website. Daarnaast rapporteert Achmea Investment Management tweemaal per jaar over verantwoord beleggen activiteiten die Achmea Investment Management heeft ondernomen.

Best practice 3

Eumedion-deelnemers hebben een duidelijk beleid inzake het omgaan met situaties waarin het niet lukt de ondernemingsleiding van de Nederlandse beursvennootschap waarin zij beleggen te overtuigen van hun standpunten en meningsverschillen tussen de ondernemingsleiding van deze vennootschap en de aandeelhouders onopgelost blijven.

Achmea Investment Management voldoet hieraan. Binnen het engagement traject kunnen verschillende instrumenten worden ingezet zoals het sturen van een brief waarin zorgpunten worden uiteengezet maar ook het uiten van zorgpunten in een aandeelhoudersvergadering. In het uiterste geval kan besloten worden de aandelen te verkopen.

Best practice 4

In voorkomende gevallen zijn Eumedion-deelnemers bereid om gezamenlijk met andere Eumedion-deelnemers en andere beleggers op te trekken.

Achmea Investment Management is deelnemer van Eumedion en is actief betrokken bij (verschillende commissies en werkgroepen van) Eumedion. Achmea Investment Management is uiteraard bereid om gezamenlijk met andere Eumedion-deelnemers en andere beleggers op te trekken. Dit zal per situatie beoordeeld worden.

Best practice 5

Institutionele beleggers kunnen andere zakelijke relaties hebben met de Nederlandse beursvennootschappen waarin zij beleggen dan alleen de aandeelhoudersrelatie. Eumedion-deelnemers nemen maatregelen om tegenstrijdige belangen die voortvloeien uit deze verschillende rollen te verminderen. Eumedion-deelnemers hebben voor hun handelen duidelijke en robuuste procedures voor het geval zich verschillende of strijdige belangen voordoen. De procedures worden openbaar gemaakt. Materiële tegenstrijdige belangen worden meegedeeld aan de betreffende institutionele cliënten.

Achmea Investment Management heeft vooralsnog geen tegenstrijdige belangen met Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen. Voor Achmea Investment Management is compliance meer dan alleen het naleven van wet- en regelgeving. Compliance is een essentiële kernwaarde, die zich uit in integriteit, respect en ethisch handelen: het fundament onder de vertrouwensrelatie met onze klanten. Op de website van Achmea Investment Management staat een aantal beleidsdocumenten waaronder de Fund Governance Code, zie voor meer informatie www.achmeainvestmentmanagement.nl, keuze 'particulier'.

Best practice 6

Eumedion-deelnemers hebben een duidelijk stembeleid en maken dit beleid openbaar. Zij doen ten minste één keer per jaar verslag van de uitvoering van het stembeleid.

Achmea Investment Management voldoet hieraan. Deze best practice komt overeen met de best practice bepalingen 4.3.5 en 4.3.6 van de Nederlandse Corporate Governance Code en wordt elders in dit document toegelicht.

Best practice 7

Eumedion-deelnemers brengen op alle aandelen die zij in Nederlandse vennootschappen houden een geïnformeerde stem uit tijdens de aandeelhoudersvergaderingen van de desbetreffende vennootschappen. In het geval dat de Eumedion-deelnemer zich onthoudt van stemming of tegen een bestuursvoorstel stemt, verschaft de Eumedion-deelnemer uit zichzelf dan wel op aanvraag van de betreffende vennootschap aan de ondernemingsleiding een gemotiveerde uitleg van dit stemgedrag.

Achmea Investment Management voldoet hieraan. Indien Achmea Investment Management zich onthoudt van stemming of tegen een bestuursvoorstel stemt dan is Achmea Investment Management te allen tijde bereid om een gemotiveerde uitleg te geven aan de onderneming.

Best practice 8

Eumedion-deelnemers maken ten minste eenmaal per kwartaal openbaar hoe ze hebben gestemd op de aandelen in de Nederlandse beursvennootschappen waarin zij beleggen.

Achmea Investment Management voldoet hieraan. Deze best practice komt overeen met best practice bepaling 4.3.6 van de Nederlandse Corporate Governance Code en wordt elders in dit document toegelicht.

Best practice 9

Eumedion-deelnemers betrekken aspecten op het terrein van milieu- en sociaal beleid en van governance bij hun beleid inzake de uitoefening van hun aandeelhoudersrechten. Onder dit beleid kunnen het aangaan van een dialoog met de Nederlandse beursvennootschappen en andere engagementactiviteiten vallen.

Achmea Investment Management voldoet hieraan. Achmea Investment Management hanteert een verantwoord beleggen beleid waarin de ecologische, sociale en governance onderwerpen centraal staan. Dit geldt voor het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen en voor het aangaan van een dialoog met ondernemingen.

Best practice 10

Eumedion-deelnemers lenen geen aandelen in voor enkel en alleen het uitoefenen van het stemrecht op deze aandelen. Zij overwegen hun uitgeleende aandelen vóór de stemregistratiedatum van de betreffende aandeelhoudersvergadering van de betreffende Nederlandse beursvennootschap terug te halen als de agenda van deze vergadering één of meer controversiële onderwerpen bevat.

Achmea Investment Management voldoet hieraan. In 2017 heeft geen securities lending in de onder beheer staande beleggingspools plaatsgevonden.

Tekst: Achmea Investment Management